ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ (ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ)

Β΄ ΤΑΞΗ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΛ

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

(Επισημαίνεται ότι οι απαντήσεις που προτείνονται για τα θέματα είναι ενδεικτικές. Κάθε άλλη απάντηση, κατάλληλα τεκμηριωμένη, θεωρείται αποδεκτή.)

ΘΕΜΑ 1 (μονάδες 35)

1ο υποερώτημα (μονάδες 10)

Για τη δημιουργία ψευδεπίγραφων ειδήσεων ευθύνεται η φύση της είδησης και η επιρροή από ιδεολογίες, προκαταλήψεις και θρησκευτικού τύπου αντιλήψεις. Κύριο παράγοντα αποτελεί και η ψηφιακή τεχνολογία με την οποία δημιουργούνται και προβάλλονται κατασκευασμένα γεγονότα, ενώ άλλα συνενώνονται, αφαιρούνται ή προστίθενται στοιχεία στο πλαίσιο ειδήσεων που αποκλίνουν από σύγχρονες επιστημονικές και ιδεολογικές αντιλήψεις.

2ο υποερώτημα (μονάδες 10)

Η δεύτερη παράγραφος του Κειμένου 1 αναπτύσσεται με ορισμό και αντίθεση. Οι συντάκτες δίνουν τον ορισμό των falsenews και των fakenews (ο ορισμός των δύο εννοιών δίνεται αντιθετικά). Με την αντίθεση γίνεται ακόμη πιο ξεκάθαρη η κύρια έννοια που αναπτύσσεται στο κείμενο, οι ψευδεπίγραφες ειδήσεις (fakenews). Επομένως, στη συγκεκριμένη παράγραφο η αντίθεση λειτουργεί υποβοηθητικά του ορισμού.

3ο υποερώτημα (μονάδες 15)

συχνά για να χαρακτηρισθεί ως ψευδής μια είδηση ή ένα σχόλιο (1η παράγραφος): μετατρέπεται σε ονοματική πρόταση: συχνά ο χαρακτηρισμός μιας είδησης ή ενός σχολίου ως ψευδούς.

την επικρατούσα για ένα κοινό αντίληψη περί πραγματικότητας (2η παράγραφος): η μετοχή αναλύεται σε αναφορική πρόταση: την αντίληψη περί πραγματικότητας που επικρατεί για ένα κοινό.

της εξάπλωσης των ψευδεπίγραφων (αλλά και των ψευδών) ειδήσεων (4η παράγραφος): για να εξαπλωθούν οι ψευδεπίγραφες αλλά και οι ψευδείς ειδήσεις (δευτερεύουσα επιρρηματική τελική πρόταση) ή ώστε να εξαπλωθούν οι ψευδεπίγραφες αλλά και οι ψευδείς ειδήσεις (δευτερεύουσα επιρρηματική αποτελεσματική πρόταση).

ΘΕΜΑ 4 (μονάδες 15)

Ο αφηγητής στο Κείμενο 2 αναφέρει την εμμονή της προγιαγιάς του με τον καθρέφτη (δεν τον αποχωρίστηκε μέχρι τον θάνατό της. Κοιταζότανε σ' αυτόν μέρα και νύχτα... ζήτησε να τον βάλουν μαζί της στο φέρετρο). Η στάση της προγιαγιάς ερμηνεύεται από τις μαγικές ιδιότητες του καθρέφτη, ήταν παραμορφωτικός, καθώς καμπύλωνε τις γωνίες των προσώπων (Αυτός ο καθρέφτης έχει μαγικές ιδιότητες). Όποιος καθρεφτιζόταν σε αυτόν φαινόταν όμορφος, όποια κι αν ήταν πραγματικά η φυσιογνωμία του (Στον καθρέφτη είδα μια γυναίκα με εκθαμβωτική ομορφιά... Ήταν ένα θαύμα της φύσης, μια αρμονία ομορφιάς... Γιατί η άσχημη, αδέξια γυναίκα μου στον καθρέφτη φαινόταν τόσο όμορφη;) κάτι το οποίο διαπίστωσε και ο ίδιος ο αφηγητής με τη γυναίκα του. Ο αφηγητής σχολιάζει πως ο καθρέφτης κατέστρεψε την προγιαγιά του (κατέστρεψε την προγιαγιά μου. Πλήρωσε γι' αυτόν ένα τεράστιο ποσό), καθώς εστίαζε την προσοχή της σε ψευδή στοιχεία και δεν αποδέχτηκε ποτέ τον πραγματικό της εαυτό.

Με αφορμή το συμβολισμό της αφήγησης, σχετικά με το αν πρέπει να δίνουμε βαρύτητα σε ψευδή στοιχεία, μη αποδεχόμενοι/ες την πραγματικότητα, για να έχουμε έστω και μια προσωρινή ευχαρίστηση, ο/η μαθητής/μαθήτρια καλείται με συντομία να εκφράσει τεκμηριωμένα τη συμφωνία ή τη διαφωνία του/της με αυτή τη στάση.